

Nr 53.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 5 april 1911.
— — — — Andra Kammaren den 5 — —

Riksdagens skrifvelse till Konungen, i anledning af väckt motion om utsträckning i visst afseende af Kungl. Maj:ts befallningshafvandes befogenhet att meddela förbud mot försäljning af brännvin.

(Bevillningsutskottets betänkande nr 13.)

Till Konungen.

I en inom Riksdagen väckt motion har föreslagits, att Riksdagen måtte besluta sådan ändring i eller tillägg till gällande förordning angående försäljning af brännvin, att Kungl. Maj:ts befallningshafvande måtte äga befogenhet att, efter därom gjord anhållan af de kommunala myndigheterna, meddela ständigt förbud mot försäljning af brännvin vissa veckodagar.

På framställning af nykterhetsfolkets centralkommitté i Sundsvall beslöto Sundsvalls stadsfullmäktige den 15 oktober 1909 hos Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande i Västernorrlands län utverka sådan inskränkning i försäljningen af brännvin, att Sundsvalls utskänkningsbolags utminuterings- och försäljningsställen skulle hållas stängda lördagar samt dagen före helgdag. Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande förklarade genom utslag den 31 december 1909, att, som bestämmelsen i 29 § 4 mom. i förordningen angående försäljning af brännvin den 9 juni 1905, att Kungl. Maj:ts befallningshafvande, då särskilda omständigheter föranleda behof af försäljningstidens inskränk-

ning eller utsträckning, äger därom förordna, icke kunde anses innebära befogenhet för Kungl. Maj:ts befallningshafvande att på sätt stadsfullmäktige ifrågasatt meddela ständigt gällande förbud för utminuterung eller utskänkning af brännvin under viss söckendag i hvarje vecka äfven vid andra tillfällen än dem, som afsåges i 28 § 2 mom. af nämnda förordning, kunde framställningen icke vinna Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvandes bifall. Enligt resolution den 30 september 1910 fann Eders Kungl. Maj:t icke skäl göra ändring i Kungl. Maj:ts befallningshafvandes beslut.

Genom Eders Kungl. Maj:ts utslag i anförda mål synes vara i visst fall fastslaget, att den Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande i 29 § 4 mom. af gällande brännvinsförsäljningsförordning gifna befogenheten i fråga om »försäljningstidens inskränkning eller utsträckning» icke omfattar rätt att för hel veckodag förbjuda detaljhandel med brännvin. Vid sådant förhållande finner Riksdagen önskvärdheten af sådan rätt för Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande påkalla ändring i författningen.

Det torde nämligen icke kunna bestridas, att exempelvis å platser med talrik arbetarbefolkning det kan vara för nykterheten gagneligt, att försäljningsställena hållas stängda under gängse aflöningsdag eller därpå följande dag.

Något principiellt hinder för den ifrågasatta utsträckningen af Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvandes befogenhet kan ej heller anses föreligga. Tvärtom synes densamma stå i full öfverensstämmelse med grundprincipen för hela försäljningslagstiftningen, nämligen kommunernas rätt att, där ej fråga är om tillfälliga rättigheter, hvarom i 16 § brännvinsförsäljningsförordningen sägs, i första hand bestämma, huruvida någon detaljhandel med brännvin alls skall få äga rum inom kommunen. Det ligger då också onekligen en inkonsekvens däri, att en kommun, enligt gällande bestämmelser, väl kan genom sin vetorätt förhindra egentlig sådan handel öfver hufvud inom kommunen, men icke skall kunna få genom Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande genomfördt ett önskemål om allenast viss begränsning af densamma efter de inom kommunen rådande särskilda förhållandena.

I öfverensstämmelse med hvad sålunda anförts har Riksdagen för sin del beslutat,

1) att 29 § i förordningen den 9 juni 1905 angående försäljning af brännvin skall från den dag, som Eders Kungl. Maj:t bestämmer, erhålla följande ändrade lydelse:

29 §. 1. Utminuterung — — — eftermiddagen.

2. Utskänkning — — — aftonen.

3. Under — — — gäster.
4. Där. — — — förordna.
5. Kungl. Maj:ts befallningshafvande äger ock att på framställning af kommunalstyrelse samt efter magistrats eller kommunalnämnds hörande förordna, att å viss veckodag detaljhandel med brännvin skall vara förbjuden.
6. Under gudstjänst skall utskänkningsställe alltid vara tillstängdt.
  - 2) att i följd däraf 40 § i samma förordning samtidigt skall erhålla denna lydelse:

Idkar — — — föryttra,
eller förbryter sig den, som till detaljhandel med brännvin berättigad är, mot 29 § 3 eller 6 mom. eller mot 30 §,
böte — — — förlustig.
Utöfvar — — — nyss är sagdt.

Stockholm den 5 april 1911.

Med undersätlig vördnad.
